

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de anadilinde eğitim hakkının sistematik biçimde hayata geçirilmemesi, Kürtçe öğretmen atamalarındaki yetersizlik ve planlı eksiklikler başta olmak üzere bu alanda ortaya çıkan yapısal sorunların bütün boyutlarıyla araştırılması, ihlallerin tespiti ve kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Halkların ve kişilerin anadilini özgürce kullanabilmesi ve anadilinde eğitime erişebilmesi, demokratik toplum olmanın en temel ölçütlerinden birisidir. Zira anadili, yalnızca bir iletişim aracı değil; bir halkın hafızasının, kimliğinin ve kültürel sürekliliğinin taşıyıcısıdır. Bu nedenle anadilinde eğitimin yokluğu, pedagojik bir eksiklikten ibaret olmayıp eşit yurttaşlık ilkesinin alenen reddedilmesi ve toplumsal barış(ın)/ihtimalinin zedelenmesi anlamına gelmektedir.

Anadolu ve Mezopotamya'nın çok dilli ve çok kültürlü toplumsal gerçekliğine rağmen eğitim sisteminin tek dil temelinde bina olunması, anadili Türkçe olmayan milyonlarca çocuğu, eğitim yaşamına başladıkları ilk günden başlayarak ömür boyu sürecek eşitsiz bir konuma itmiştir ve hala da itmektedir. Bu durum, yalnızca akademik başarı farkları üretmemekte; eş zamanlı olarak çocukların kimlik gelişimini, özgüvenini, eğitimle ve yaşadığı toplumla/ülkeyle kurduğu bağı doğrudan belirlemektedir.

100 yıldan uzun süredir sistematik bir şekilde gasp edilen anadilinde eğitim hakkının yerine ikame edilen seçmeli dersler, ilgili kurumlarca "anadilinde eğitim" olarak lanse edilse de bu hakkın karşılığı olmadığı tartışma götürmez bir hakikattir. Zira haftada birkaç saatle sınırlı, sürekliliği garanti altına alınmamış ve büyük ölçüde idari tasarruflara bağlı olan bu dersler, anadilinde eğitimin pedagojik, kültürel ve toplumsal kapsamını karşılamamakta; aksine bu hakkın daraltılarak sembolik bir düzeye indirgenmesine hizmet etmektedir.

Bu sembolik çerçevenin dahi fiilen işletilmemesinin en temel nedenlerinden biri ise Kürtçe öğretmen atamalarındaki açık yetersizliklerdir. Kürtçe derslere yönelik talep, türlü engellemelere karşın gayet yoğundur ancak öğretmen istihdamına ilişkin politikalarla bu talebi karşılamaktan sistematik biçimde kaçınıldığı görülmektedir. Son yıllarda Kürt Dili ve Edebiyatı bölümlerinden yüzlerce mezun verilmiş olmasına rağmen atama sayılarının son derece sınırlı tutulması, bu alanın yalnızca ihmal edilmediğini; aynı zamanda planlı bir biçimde daraltıldığını göstermektedir. Öte yandan Milli Eğitim Bakanlığınca açıklanan Kürtçe seçmeli ders alan öğrenci sayılarına ilişkin verilerdeki ciddi tutarsızlıklar, veri üretimi ve paylaşımında dahi şeffaflıktan uzak bir yaklaşım benimsendiğini ortaya koymaktadır. Öyle ki sağlıklı verinin olmadığı bir alanda ihtiyacın doğru tespit edilmemesi tesadüf değildir, çünkü bu durum mevcut yetersizliğin görünmez kılınmasına hizmet eden bir yönetsel tercihtir.

Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı kentlerde öğretmen ihtiyacına ilişkin tespitler ve talepler dikkate alındığında, mevcut atama politikalarının ihtiyacın çok gerisinde kaldığı açıktır. Bu durum, birçok okulda seçmeli derslerin dahi açılmamasına yol açmakta; zaten sınırlı ve yetersiz olan anadilinde eğitime “yakınsayan” politikaların dahi fiilen işlevsiz hale gelmesine sebep olmaktadır. Çünkü ortaya çıkan tablo, idari eksikliklerle açıklanamayacak kadar süreklilik arz etmekte ve tek dil politikasının sonucu olarak şekillenmektedir.

Bu çerçevede; Kürtçe öğretmen ihtiyacının gerçek boyutunun ortaya konulması, atama politikalarının hangi esaslara göre belirlendiğinin açıklığa kavuşturulması, veri şeffaflığının sağlanması, anadilinde eğitim hakkının önündeki yapısal engellerin tespit edilmesi ve bu engellerin ortadan kaldırılmasına dönük politika önerilerinin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılması elzemdir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	